

DYREKTYWY

DYREKTYWA RADY 2008/119/WE

z dnia 18 grudnia 2008 r.

ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt

(Wersja skodyfikowana)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 37,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Dyrektywa Rady 91/629/EWG z dnia 19 listopada 1991 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony cieląt ⁽³⁾ została kilkakrotnie znacząco zmieniona ⁽⁴⁾. W celu zapewnienia jej jasności i zrozumiałości należy sporządzić jej wersję ujednoliconą.

(2) Większość państw członkowskich ratyfikowało Europejską konwencję o ochronie zwierząt hodowlanych i gospodarskich. Wspólnota również zatwierdziła powyższą konwencję na mocy decyzji Rady 78/923/EWG ⁽⁵⁾.

(3) Cielęta, jako żywe zwierzęta, znajdują się w wykazie produktów wymienionych w załączniku I do Traktatu.

(4) Hodowla cieląt jest nieodłączną częścią rolnictwa. Stanowi źródło dochodu części ludności rolniczej.

(5) Różnice, które mogą zakłócać warunki konkurencji, stoją w konflikcie ze sprawnym funkcjonowaniem organizacji wspólnego rynku cieląt i produktów z cielęciny.

(6) Zachodzi potrzeba ustanowienia wspólnych minimalnych norm ochrony hodowlanych cieląt lub cieląt przeznaczonych na tuczenie, w celu zapewnienia racjonalnego rozwoju produkcji.

(7) Stwierdzono naukowo, iż cielęta potrzebują do prawidłowego rozwoju środowiska odpowiadającego ich potrzebom gatunku stadnego. Z tego powodu powinny być hodowane w grupach. Zarówno cielęta chowane w grupie, jak i indywidualnych kojcach powinny mieć wystarczająco dużo miejsca do ruchu, kontaktu z innym bydłem oraz do normalnych ruchów związanych z wstawianiem lub kładzeniem się.

(8) Konieczne jest informowanie odpowiednich urzędów, producentów, konsumentów oraz innych stron o postępach w tej dziedzinie. W związku z powyższym Komisja powinna, w oparciu o opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności, prowadzić intensywne badania naukowe w celu wypracowania najbardziej wydajnych systemów hodowlanych z punktu widzenia właściwych warunków utrzymania cieląt. Należy wprowadzić stosowne przepisy na okres przejściowy w celu umożliwienia Komisji pomyślnego wykonania powyższego zadania.

(9) Należy podjąć niezbędne środki w celu wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽⁶⁾.

(10) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa ustanawia minimalne normy ochrony cieląt przeznaczonych do hodowli oraz tuczenia.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 11 grudnia 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 324 z 30.12.2006, s. 26.

⁽³⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 28.

⁽⁴⁾ Zob. załącznik II część A.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 323 z 17.11.1978, s. 12.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „cielę” oznacza bydło do sześciu miesięcy życia;
- 2) „właściwy organ” oznacza właściwy organ określony w art. 2 pkt 6 dyrektywy Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych mających zastosowanie w handlu wewnątrzspółnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego ⁽¹⁾.

Artykuł 3

1. Od dnia 1 stycznia 1998 r. w stosunku do wszystkich nowo budowanych lub przebudowywanych oraz do wszystkich oddanych do użytku po tym dniu gospodarstw stosuje się następujące przepisy:

- a) żadne cielę w wieku powyżej ośmiu tygodni nie jest trzymane w osobnym kojcu, poza przypadkiem gdy lekarz weterynarii stwierdzi, że względu na stan zdrowia lub zachowanie zwierzęcia, że należy je odizolować w celu poddania leczeniu. Szerokość indywidualnego kojca dla cieląt jest co najmniej równa wysokości cielęcia w kłębie, zmierzonej w pozycji stojącej, natomiast długość jest co najmniej równa długości ciała cielęcia, mierzonego od czubka nosa do krawędzi ogonowej guza kulszowego, pomnożonej przez 1,1.

Indywidualne kojce dla cieląt (z wyjątkiem izolatek przeznaczonych dla chorych zwierząt) nie mogą mieć ścian litych, lecz muszą mieć takie prześwit, które umożliwiają cielętom bezpośredni kontakt wzrokowy i fizyczny;

- b) dla cieląt trzymany w grupach nieograniczona przestrzeń dostępna dla każdego cielęcia wynosi co najmniej 1,5 m² dla każdego cielęcia żywej wagi do 150 kilogramów, co najmniej 1,7 m² dla każdego cielęcia żywej wagi od 150 kilogramów do 220 kilogramów i co najmniej 1,8 m² dla każdego cielęcia żywej wagi 220 kilogramów i więcej.

Jednakże powyższe przepisy nie mają zastosowania do:

- a) gospodarstw posiadających mniej niż sześć cieląt;
- b) cieląt trzymany z ich matkami w okresie ssania.

2. Od dnia 31 grudnia 2006 r. przepisy ust. 1 mają zastosowanie do wszystkich gospodarstw.

⁽¹⁾ Dz.U. L 224 z 18.8.1990, s. 29.

Artykuł 4

Państwa członkowskie zapewniają, aby warunki hodowli cieląt były zgodne z ogólnymi przepisami ustanowionymi w załączniku I.

Artykuł 5

Przepisy ogólne załącznika I mogą zostać zmienione zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2, w celu uwzględnienia postępu naukowego.

Artykuł 6

Do dnia 1 stycznia 2006 r. Komisja przedstawi Radzie sprawozdanie, przygotowane na podstawie opinii otrzymanej z Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności na temat systemów intensywnej hodowli, które są zgodne z wymogami dotyczącymi właściwych warunków utrzymania cieląt z punktu widzenia patologicznego, zootechnicznego, fizjologicznego i behawioralnego, jak również na temat społeczno-ekonomicznych wpływów różnych systemów, wraz z wnioskami dotyczącymi ustaleń ze sprawozdania.

Artykuł 7

1. Państwa członkowskie gwarantują, że prowadzone są inspekcje pod nadzorem właściwego organu w celu sprawdzenia, czy przepisy niniejszej dyrektywy są przestrzegane.

Inspekcje te, które mogą być przeprowadzane przy okazji kontroli dokonywanych dla innych celów, corocznie obejmują statystycznie reprezentatywną próbkę różnych systemów hodowli wykorzystywanych w każdym państwie członkowskim.

2. Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 10 ust. 2, przygotowuje kodeks zasad stosowanych przy przeprowadzaniu inspekcji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Co dwa lata, do ostatniego dnia roboczego miesiąca kwietnia, a po raz pierwszy do dnia 30 kwietnia 1996 r., państwa członkowskie informują Komisję o wynikach inspekcji przeprowadzanych w czasie poprzednich dwóch lat zgodnie z niniejszym artykułem, w tym o liczbie inspekcji w stosunku do liczby gospodarstw na ich terytorium.

Artykuł 8

Zwierzęta z kraju trzeciego mogą zostać wwieszone do Wspólnoty tylko, jeśli towarzyszy im zaświadczenie wydane przez właściwy organ w danym kraju, potwierdzające, że były one traktowane co najmniej w taki sposób, jak zwierzęta o pochodzeniu wspólnotowym, zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 9

Ekspersi weterynaryjni Komisji mogą, tam gdzie to konieczne dla jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy, przeprowadzać kontrole na miejscu, w porozumieniu z właściwymi organami. Osoby prowadzące te kontrole stosują szczególne środki higieny osobistej niezbędne dla wyeliminowania jakiegokolwiek ryzyka przeniesienia choroby.

Państwo członkowskie, na którego terytorium jest przeprowadzana kontrola, udziela wszelkiej niezbędnej pomocy ekspertom w wykonywaniu ich obowiązków. Komisja informuje właściwy organ danego państwa członkowskiego o wynikach kontroli.

Właściwy organ danego państwa członkowskiego podejmuje wszelkie środki, jakie mogą okazać się konieczne dla uwzględnienia wyników kontroli.

W stosunkach z krajami trzecimi stosuje się przepisy rozdziału III dyrektywy Rady 91/496/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiającej zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnych zwierząt wprowadzanych na rynek Wspólnoty z państw trzecich ⁽¹⁾.

Ogólne zasady stosowania niniejszego artykułu zostaną przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 2 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 10

1. Komisję wspomaga Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, ustanowiony na mocy art. 58 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności ⁽²⁾.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE.

Termin określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

Artykuł 11

Państwa członkowskie mogą, zgodnie z ogólnymi zasadami Traktatu, utrzymać lub stosować na swoim terytorium bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące ochrony cieląt niż te określone w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich takich środkach.

Artykuł 12

Dyrektywa 91/629/EWG, zmieniona aktami wymienionymi w załączniku II część A, zostaje uchylona, bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku II część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy należy odczytywać jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku III.

Artykuł 13

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 18 grudnia 2008 r.

W imieniu Rady

M. BARNIER

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 24.9.1991, s. 56.

⁽²⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

ZAŁĄCZNIK I

1. Materiały wykorzystywane do budowy pomieszczeń dla cieląt, w szczególności boksów, i sprzęt, z którym cielęta mogą mieć kontakt, nie mogą być dla nich szkodliwe oraz muszą umożliwiać ich dokładne oczyszczenie i zdezynfekowanie.
2. Do czasu ustanowienia norm wspólnotowych w tej sprawie przewody i sprzęt elektryczny muszą być zainstalowane zgodnie z obowiązującymi normami krajowymi, w celu uniknięcia porażenia prądem.
3. Izolacja, ogrzewanie oraz wentylacja budynku muszą zapewniać, aby przepływ powietrza, poziom kurzu, temperatura, stosunkowa wilgotność powietrza oraz skupienie gazu były utrzymywane w ramach limitów, które nie są szkodliwe dla cieląt.
4. Wszelki sprzęt automatyczny lub mechaniczny mający znaczenie dla zdrowia i warunków utrzymania cieląt musi być sprawdzany co najmniej raz dziennie. W przypadku odkrycia wad muszą one być usuwane natychmiast lub, jeśli jest to niemożliwe, należy podjąć odpowiednie kroki w celu ochrony zdrowia i warunków utrzymania cieląt do czasu usunięcia wad, szczególnie poprzez wykorzystanie alternatywnych metod karmienia i utrzymanie zadowalającego środowiska.

W przypadku używania systemu sztucznej wentylacji należy zapewnić odpowiedni system zapasowy w celu zagwarantowania wystarczającej wymiany powietrza dla ochrony zdrowia i stanu cieląt w przypadku awarii systemu, jak również system alarmowy w celu ostrzeżenia właściciela o zaistniałym problemie. System alarmowy musi być testowany regularnie.

5. Cielęta nie mogą być trzymane ciągle w ciemności. Aby sprostać ich potrzebom behawioralnym i fizjologicznym, należy zapewnić, uwzględniając różne warunki klimatyczne w państwach członkowskich, odpowiednie naturalne lub sztuczne oświetlenie; w przypadku tego ostatniego musi ono działać przez okres co najmniej równy okresowi naturalnego światła normalnie dostępnego między godziną 9.00 a 17.00. Ponadto musi być dostępne odpowiednie oświetlenie (stałe lub przenośne), wystarczająco mocne dla przeprowadzenia kontroli cieląt w każdym czasie.
6. Wszystkie cielęta hodowane muszą być kontrolowane przez właściciela lub osobę za nie odpowiedzialną co najmniej dwa razy dziennie, natomiast cielęta utrzymywane w systemie otwartym przynajmniej raz dziennie. Każde cielę, które wydaje się chore lub ranne, musi być niezwłocznie poddawane właściwemu leczeniu oraz jak najszybciej należy uzyskać poradę weterynaryjną dla każdego z cieląt, w przypadku którego opieka hodowcy stada nie przynosi rezultatów. Tam, gdzie to konieczne, należy izolować chore lub ranne cielęta w odpowiednich pomieszczeniach z suchym, wygodnym podłożem.
7. Pomieszczenia dla cieląt muszą być budowane w taki sposób, aby umożliwić każdemu cielęciu położenie się, odpoczynek, wstanie oraz oczyszczenie siebie bez trudności.
8. Cielęta nie są utrzymywane na uwięzi, z wyjątkiem cieląt hodowanych grupowo, które mogą być wiązane na okres nie dłuższy niż jedna godzina podczas karmienia mlekiem lub substytutem mleka. W przypadku stosowania uwięzi nie mogą one ranić cieląt, są regularnie sprawdzane i w razie konieczności poprawiane, tak aby przez cały czas były wygodnie dopasowane. Wszelkie pęta są wykonane w taki sposób, by eliminować ryzyko uduszenia lub zranienia zwierzęcia oraz aby pozwalały cielęciu na poruszanie się, zgodnie z pkt 7.
9. Pomieszczenia, kojce, wyposażenie i przybory używane dla cieląt muszą być właściwie czyszczone i dezynfekowane w celu zapobiegania zakażeniu krzyżowemu oraz rozwojowi organizmów przenoszących choroby. Ekskrementy, uryne i niezjedzone lub wyplute resztki pokarmu należy usuwać tak często, jak to jest konieczne dla zmniejszenia odoru i unikania gromadzenia się much i gryzoni.
10. Podłoże musi być gładkie, lecz nie śliskie w celu zapobieżenia kontuzjom cieląt oraz być tak zaprojektowane, aby nie powodować poranienia lub cierpienia cieląt stojących lub leżących na nim. Muszą one być odpowiednio do rozmiaru i wagi cieląt oraz stanowić sztywną, równą i stabilną powierzchnię. Powierzchnia do leżenia musi być wygodna, czysta i odpowiednio osuszana oraz nie może negatywnie wpływać na cielęta. W przypadku wszystkich cieląt poniżej dwóch tygodni należy zapewnić odpowiednią podściółkę.

11. Wszystkie cielęta korzystają z odpowiedniej diety dostosowanej do ich wieku, wagi oraz potrzeb behawioralnych i fizjologicznych, w celu promowania dobrego stanu zdrowia oraz dobrych warunków życia. W tym celu ich żywność zawiera wystarczającą ilość żelaza, aby zapewnić średni poziom hemoglobiny we krwi w wysokości co najmniej 4,5 mmola/litr; każde cielę w wieku powyżej dwóch tygodni ma zapewnioną minimalną dzienną rację paszy zawierającej łatwe do przyswojenia włókna, ta ilość jest zwiększana od 50 g do 250 g dziennie dla cieląt w wieku od 8 do 20 tygodnia życia. Cielętom nie można zakładać kagańców.
  12. Wszystkie cielęta muszą być karmione co najmniej dwa razy dziennie. Jeśli cielęta są trzymane w grupach i nie są karmione *ad libitum* lub przez automatyczny system karmienia, każde cielę musi mieć dostęp do paszy w tym samym czasie, co inne cielęta w danej grupie.
  13. Wszystkie cielęta powyżej dwóch tygodni muszą mieć dostęp do wystarczającej ilości świeżej wody lub mieć możliwość zaspokajania pragnienia poprzez picie innych płynów. Jednakże w upalnych warunkach pogodowych oraz dla cieląt, które są chore, świeża woda pitna jest stale dostępna.
  14. Sprzęt do karmienia i pojenia musi być zaprojektowany, skonstruowany, umieszczony i konserwowany w sposób minimalizujący możliwość zatrucia paszy i wody dla cieląt.
  15. Każde cielę otrzymuje siarę bydlęcą w możliwie jak najkrótszym czasie po urodzeniu, a w każdym przypadku w ciągu pierwszych sześciu godzin życia.
-

ZAŁĄCZNIK II

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i jej kolejne zmiany

(określone w art. 12)

Dyrektywa Rady 91/629/EWG
(Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 28)

Dyrektywa Rady 97/2/WE
(Dz.U. L 25 z 28.1.1997, s. 24)

Decyzja Komisji 97/182/WE
(Dz.U. L 76 z 18.3.1997, s. 30)

Rozporządzenie Rady (WE) nr 806/2003   wyłącznie załącznik III pkt 25
(Dz.U. L 122 z 16.5.2003, s. 1)

CZĘŚĆ B

Lista terminów przeniesienia do prawa krajowego

(określonych w art. 12)

Dyrektywy	Termin przeniesienia
91/629/EWG	1 stycznia 1994 r.
97/2/WE	31 grudnia 1997 r.

ZAŁĄCZNIK III

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 91/629/EWG	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1 i 2	Artykuł 1 i 2
Artykuł 3 ust. 1	—
Artykuł 3 ust. 2	—
Artykuł 3 ust. 3 akapit pierwszy	Artykuł 3 ust. 1 akapit pierwszy
Artykuł 3 ust. 3 akapit drugi słowa wprowadzające	Artykuł 3 ust. 1 akapit drugi słowa wprowadzające
Artykuł 3 ust. 3 akapit drugi tiret pierwsze	Artykuł 3 ust. 1 akapit drugi lit. a)
Artykuł 3 ust. 3 akapit drugi tiret drugie	Artykuł 3 ust. 1 akapit drugi lit. b)
Artykuł 3 ust. 3 akapit trzeci	Artykuł 3 ust. 2
Artykuł 3 ust. 4	—
Artykuł 4 ust. 1	Artykuł 4
Artykuł 5–10	Artykuł 5–10
Artykuł 11 ust. 1	—
Artykuł 11 ust. 2	Artykuł 11
—	Artykuł 12
—	Artykuł 13
Artykuł 12	Artykuł 14
Załącznik	Załącznik I
—	Załącznik II
—	Załącznik III